

Konsolidering af en stærk udviklingskurs Danske Professionshøjskoler strategiske mål

18. september 2013/GB

J. nr. 2013-2.21-0001

Professionshøjskolerne uddanner til en lang række funktioner i vores samfund. Uddannelserne bidrager til samfundet med at uddanne generalister og specialister til både den private og offentlige sektor i alle dele af landet. Professionshøjskolerne udfører aktiviteter inden for disse tre områder:

- Professionsrettede grunduddannelser (finansieret af taxametertilskud)
- Efter- og videreuddannelse (finansieret af taxametertilskud og deltagerbetaling)
- Anvendt forskning og udvikling (finansieret af FoU bevilling fra FL2013 og eksternt genererede midler)

Professionshøjskolerne står for 35 pct. af optaget og 38 procent af alle dimittenderne på det videregående uddannelsesområde. Professionshøjskolerne har de tre største videregående uddannelser i Danmark og uddanner til de meget store professioner og erhverv, som udgør et fundament for nuværende og kommende borgeres velfærd, innovationsevne og vækstkapacitet.

Danske Professionshøjskoler vil med dette indspil til drøftelserne af finanslov 2014, pege på den betydning, professionshøjskolerne har for det danske samfund, og samtidigt komme med anbefalinger til, hvorledes finanslovsmidlerne bør anvendes, så professionshøjskolerne kan bidrage optimalt med at understøtte vækst og udvikling i samfundet.

Det forventes, at de politisk prioriterede målsætninger om et øget uddannelsesniveau i befolkningen, et højt vidensniveau i uddannelserne og en øget innovationskapacitet som forudsætning for øget vækst og velfærd, vil indgå når der skal prioriteres og fordeles midler på FL2014.

Endelig forventes det, at den omstillingsreserve, der fra 2014 er afsat til finansiering af nye initiativer inden for de korte og mellemlange videregående uddannelser, prioriteres til initiativer i sektoren i overensstemmelse med lovens anmærkninger¹.

Professionshøjskolerne prioriteringer og anbefalinger i forhold til finansloven 2014 vil tage sit afsæt i ovenstående.

Anbefalinger

Danske Professionshøjskoler anbefaler, at der ved finanslovsforhandlingerne prioriteres på følgende vis:

Kapacitetsopbygning i forhold til forskning, udvikling og innovation

Hvis professionshøjskolerne skal være i stand til at planlægge mere langsigtet og fremadrettet styrke sine forsknings- og udviklingsindsatser i overensstemmelse med regeringens uddannelses- og innovationsstrategiske dagsorden, må professionshøjskolerne kunne regne med varige forsknings- og udviklingsmidler svarende til 450 mio.kr. årligt.

Professionshøjskolerne som innovationspartnere

Hvis professionshøjskolerne potentiale som innovationsagenter til gavn for både de studerende og virksomhederne skal udnyttes, kræver det investeringsmidler svarende til 50 – 100 mio.kr. som enten samfinansieringsmidler eller som midler til understøttelse af innovationsplatforme.

Masterudbud

Hvis Danmark skal være på linje med de øvrige europæiske landes uddannelsessystemer og dække det nationale behov for praksisrettede videreuddannelsesstilbud på højt niveau, må

¹ Jf. anmærkninger til finansloven for 2013, §19.35.79.80

udbudsretten til masteruddannelser udvides til også at omfatte professionshøjskolerne.

Dimensioneringspolitikken nytænkes

Hvis det skal sikres, at Danmark også i fremtiden råder over en veluddannet arbejdsstyrke med uddannelser, der retter sig mod arbejdsmarkedets behov, er der behov for et serviceeftersyn af dimensionering, som redskab til at matche uddannelsesindsatsen med efterspørgslen.

Økonomisk løft af pædagog- og socialrådgiveruddannelsen

Hvis udbuddet af pædagog- og socialrådgiveruddannelsen skal stå mål med de udgifter og de krav, der stilles til at uddanne fremtidens studerende af høj faglig kvalitet, kræver det, at disse uddannelsers forholdsvis meget lave og historisk bestemte taxametertilskud hæves.

Kapacitetsopbygning

Kapacitetsopbygning betyder konsolidering af en stærk udviklingskurs

Professionshøjskolerne fik med FL2013 en samlet bevilling på 268 mio.kr. årligt i 2013-2015 til en generel styrkelse af udviklings- og evidensbaseret samt styrkelse af vidgrundlaget. Herefter står finansieringsgrundlaget for disse områder hen i det uvisse.

Det er en meget uholdbar situation. De kortsigtede, statslige bevillinger, der er det primære finansieringsgrundlag for forsknings- og udviklingsinitiativer i sektoren, gør det kun muligt at arbejde med meget korte planlægningshorisonter. Men udvikling af professionshøjskolerne kerneopgaver bør være en strategisk og langsigtet investering for det danske samfund, hvilket kræver en mere systematisk og langsigtet satsning.

En øget FoU bevilling er en vigtig forudsætning for, at professionshøjskolerne helt og fuldt kan udfylde sin rolle som uddannelsesinstitutioner, der står på en solid grund af forsknings- og udviklingsbaseret viden. Professionshøjskolerne må selv skabe ny viden indenfor de professioner, vi uddanner til, og udvikle en værdiskabende sammenhæng mellem grund-, efter- og videreuddannelse. Professionshøjskolerne må også selv stå for skabelsen af ny viden og innovation, som bidrager positivt til de aktuelle samfundsmæssige udfordringer.

Det kræver omvendt, at professionshøjskolerne helt særlige rolle i denne forbindelse anerkendes, og at de økonomiske rammer og vilkår i højere grad harmonerer med de udfordringer og forventninger, som sektoren står overfor. De 268 mio.kr., der er afsat årligt frem til 2015, svarer til lidt over 3 % af de varige basisbevillinger til forskning, som universiteterne modtager hvert år².

Danske Professionshøjskoler er optaget af, at sektoren konsolideres, og at der derfra bygges ovenpå for at imødekomme udviklingen i de kommende år. Det er en nødvendighed for opbygning af hele grundlaget for anvendt forskning og udvikling, at forsknings- og udviklingsbevillingerne er kommet for at blive.

Måltrettet udvikling af professionsrettet ny viden

Tidens opbrud i produktion og adgang til viden kalder, ifølge Danske Professionshøjskoler, på en ny national forskningsstrategi, som drøfter forskningsprofiler og forskningskoncepter, og vurderer det i lyset af innovations- og produktivitetsbidrag. Der er brug for en samlet offentlig strategi for forskning og udvikling, der fremmer sammenhæng mellem forskellige sektorer. Professionshøjskolerne har som en start taget initiativ til at rammesætte, hvad der kendetegner god forskning og udvikling i sektoren, og til at monitorere udviklingen i sektorens resultater på området.³

Professionshøjskolerne spiller en vigtig rolle i forhold til det store behov, der fortsat vil være for praksisorienteret forskning. Det vil sige forskning, som forholder sig anvendelsesorienteret mod de store udfordringer, der er på alle de områder, hvor professionshøjskolerne har uddannelsesansvaret. Anvendt forskning og udvikling er det bærende element for vidensopbygning på professionshøjskolerne og produktion af ny viden i professionshøjskolerne skal indarbejdes og være et godt grundlag for undervisningen. Uddannelserne skal orientere sig mod praksis og have en tydelig undersøgelsesdimension samt et reelt anvendelsesperspektiv⁴.

Med vedtagelsen af OK13 og en ny stillingsstruktur for professionshøjskolerne undervisere, bliver sektoren hjulpet godt på vej i forhold til de forskningspolitiske målsætninger. Indfø-

² Til sammenligning med professionshøjskolerne modtager universitetssektoren hvert år otte mia. kr. i varige forskningsmidler.

³ Jf. *Professionshøjskolerne forskningsindsats og vidensproduktion - endelig rapport fra projekt FoU Baseline 2013*, som kan læses på www.uc-dk.dk.

⁴ Jf. *Danske Professionshøjskolerne forskningspolitiske strategi*, som kan læses på www.uc-dk.dk.

relsen af årsnormer, nye docentstillinger og tydeligere karriereveje og krav til lektorer og docenter, danner til sammen et godt grundlag for en mere fleksibel og strategisk allokering og prioritering af opgaver og ressourcer, så de understøtter sektorens overordnede målsætninger om bl.a. anvendt forskning og udvikling.

Professionshøjskolerne har med den nye stillingsstruktur fået gode rammer for at kunne udvikle uddannelserne baseret på ny viden, så de matcher fremtidens behov for kompetencer på arbejdsmarkedet i såvel den private som den offentlige sektor. Dette kræver undervisere med solide teoretiske, faglige, pædagogiske og erhvervs- eller professionsrettede kompetencer såvel som kompetencer til at varetage forsknings- og udviklingsaktiviteter. Kravet i den nye stillingsstruktur om, at adjunkter og lektorer skal beskæftige sig med forsknings- og udviklingsaktiviteter sikrer dette, men kræver samtidig også, at sektoren investerer væsentlig flere nye ressourcer på dette felt.

Sammen med den nu etablerede mulighed for at ansætte docenter, ser professionshøjskolerne desuden en øgning af ph.d.-niveauet som et væsentligt element i den generelle opbygning af forskningskapacitet i sektoren. På denne baggrund har rektorkollegiet besluttet en fælles politik for ph.d. i professionshøjskolesektoren og igangsætter nu udviklingsprojekter, som skal undersøge implementeringsmodeller, hvor vi kan tage ved lære af internationale erfaringer og finde et godt match mellem denne sektors ph.d. ambition og universiteternes ph.d.-uddannelsesopgave. Foreløbige beregninger viser, at sektorens ph.d. politik over en 10 årig periode vil koste 1,5 mia. kr., hvis den udmøntes i en kombination af videreuddannelse af eksisterende undervisere og ny-rekruttering af undervisere med ph.d. niveau i takt med personaleomsætningen i sektoren.

God sammenhæng mellem den praksisnære, anvendte forskning forankret i professionshøjskolerne og øvrige aktører og interessenter er til alles bedste. Derfor er det særdeles positivt, at alle erfaringer viser, at bevillingerne som er modtaget fra staten til videnopbygning og udvikling, har genereret medfinansieringskroner fra aktører, interessenter, regioner, kommuner, virksomheder og universiteter.

Professionshøjskolerne er også i dette lys meget optaget af at opbygge en større forsknings- og udviklingskapacitet, som forudsætning for at kunne søge f.eks. eksterne og centrale fondsmidler til forsknings- og innovationsprojekter.

Løft af vidensbasering på de samfunds- og sundhedsfaglige uddannelser

I dag prioriteres lærer- og pædagoguddannelsen i bevillingen af midler til en styrkelse af professionsfagernes vidensgrundlag. Der er behov for, at den særlige fokus, der nu er på en stærkere vidensbasering af pædagog- og læreruddannelsen breddes ud, så også de samfunds- og sundhedsfaglige uddannelser styrkes tilsvarende. Med en øget bevilling til det social- og sundhedsfaglige område vil professionshøjskolerne kunne bidrage til en styrkelse og kvalificering af de professionsområder, hvor socialt dårligt stillede mennesker mødes med social- og sundhedssystemet. På den måde vil professionshøjskolerne kunne bidrage bedre til regeringens mål om at indsatsen for de socialt udsatte skal løftes.

Professionshøjskolerne som innovationspartnere

Professionshøjskolerne har en lang erfaring med og fokus på praksis- og deltagerdreven innovation. Sektorens viden om den *gode læring, borgernære omsorg og pleje, den kloge konstruktion og det nyskabende design* kan omsættes til en mere kommerciel kontekst og være nøgle til private virksomheder inden for fødevarer, oplevelse, kommunikation m.m. Professionshøjskolerne giver sektoren et unikt udgangspunkt for bidrag til vækst gennem OPI.

Professionshøjskolerne har store studenterressourcer, som kan bringes i spil som innovationsagenter, til gavn for både de studerende og virksomhederne. Professionsuddannelserne er udviklet i samspil med de store erhverv og professioner, der er grundstammen i velfærdssamfundet. Disse uddannelsesressourcer kan bringes i spil i nye sammenhænge.

Professionshøjskolerne undervisere og udviklere indgår i nationale og internationale netværk til ny viden og praksis på nationalt, europæisk og internationalt niveau. Endeligt kan også uddannelsernes prøve- og eksamensformer bringes i spil og udvikles til at teste og udvikle studerendes innovationskapacitet.

Det, der mangler, er adgang til investeringsmidler. Innovationsmidler er nødvendige for at bringe professionshøjskolerne i spil som attraktive innovationspartnere og bringe sektorens viden og erfaringer ind i de innovationskonsortier og -projekter, som er kernen i den nationa-

le innovationsindsats. Innovationsmidler er nødvendige for, at professionshøjskolerne kan bringe studerende og underviseres bedste projekter fra idé- til konceptniveau, få lavet business-cases og få hjælp til start-up og kuvøsefasen.

Professionshøjskolerne har talenter, viden og erfaring. En stærkere rolle til professionshøjskole-sektoren som innovationspartner vil i betydeligt omfang kunne forrente de midler som sektoren bevilges. Det er vigtigt, ikke mindst i en ressourcensammenhæng, at regeringens innovationsstrategi satser på at anvende og omsætte allerede eksisterende viden mere systematisk.

Masterudbud

Den professions- og erhvervsrettede videregående uddannelsessektor er i dag afskåret fra at udvikle og udbyde masteruddannelser, hvorfor sektorens potentiale i forhold til at opkvalificere til et højere fagligt niveau inden for specialiserede funktioner i klare professionelle erhverv, ikke udnyttes. Arbejdsmarkedets behov for tydeligt anvendelsesorienterede kompetencer på et højere niveau kan ikke imødekommes gennem de eksisterende tilbud, og den institutionelle struktur, som er en forudsætning for anerkendelse i internationale sammenligninger, mangler også.

Aktuelt er udbud af masteruddannelser i Danmark forbeholdt universiteterne. Dermed adskiller Danmark sig klart fra de lande, vi normalt sammenligner os med. I f.eks. Norge, Finland, Tyskland, Irland, Portugal, Holland og Schweiz har også professionsuniversiteterne/højskolerne mulighed for at udbyde praksisbaserede masteruddannelser⁵. Udbud af masteruddannelser vil forbedre professionshøjskolerens muligheder for at indgå i konkret og strategisk samarbejde med udenlandske uddannelsesinstitutioner om udvikling af uddannelse og institution og om udveksling af studerende.

Den brede videreuddannelsesvej for professionsbacheloruddannede er masteruddannelser. Professionshøjskolerne vil udvikle og udbyde masteruddannelser enten i samarbejde med et eller flere universiteter eller alene på områder, hvor det er relevant, og hvor der kan identificeres et behov, samt naturligvis, hvor der er det påkrævede faglige grundlag. Dette er helt i overensstemmelse med en grundlæggende

målsætning om, at professionsbacheloruddannelser er selvstændigt afrundede uddannelser, der tager sigte på job. Samtidigt skal optag på en professionsbacheloruddannelse ikke betyde fravalg af muligheden for at uddanne sig til højeste niveau inden for et professionsspecifikt område. Her er masteruddannelser relevante, som et videregående uddannelsesstilbud, der uddanner de professionsuddannede *inden for* professionen i en specialiseret retning, frem for i en retning *ud af* deres professionelle erhverv.

Professionshøjskolerne støtter op om, at der også fremover kun findes en type masteruddannelse. Det vil bl.a. kunne medvirke til at sikre og understøtte sammenhængen i det videregående uddannelsessystem nationalt og internationalt. Med bevillingen til professionshøjskolerne til vidensopbygning, og med den nye akkrediteringslov, finder Danske Professionshøjskoler det naturligt, at der bliver fundet en løsning, som giver mulighed for, at professionshøjskoler selvstændigt kan udbyde masteruddannelser. Hvor det er fagligt relevant kan et universitet inddrages som samarbejdspartner.

Øget studieintensitet

Danske professionshøjskoler har fokus på kvalitet, volumen og gennemsigtighed i uddannelsesstilbuddet. Et af sektorens fælles målsætninger for implementering af OK13 er, at planlægning og opgaveløsning skal have de studerendes læreprocesser i centrum. Underviserne skal bruge mere tid sammen med de studerende og de studerende på grunduddannelserne skal opleve og deltage i en fuldtidsuddannelse baseret på undervisere, der i høj grad er til stede i de studerendes dagligdag.

Professionsuddannelserne er tilrettelagt som fuldtidsstudier, hvor den studerende skal evne at drage nytte af en bred vifte af læringstilbud, herunder også forestå studier på egen hånd. Sektoren uddanner studerende til selvstændigt at kunne varetage jobfunktioner med et stort ansvar. Derfor er det afgørende, at uddannelsesstilbuddet også indeholder studie- og læringsaktiviteter, som træner den studerende i at løfte et selvstændigt ansvar.

I det kommende år implementeres en ny studieaktivitetsmodel med henblik på at styrke de studerendes udbytte af uddannelserne. Modellen skal bruges som redskab til at styrke dialogen mellem de studerende om tilrettelæggelsen af uddannelsen og deres indsats, samt bidrage til det fremadrettede arbejde med udvikling og

⁵ Jf. UASNET Factsheet december 2012, EVAs analyse af behov og relevans af professionsmasteruddannelser 2011 og EVAs analyse af CVU-strukturen i andre lande - Norge, Finland, Nederlandene og Tyskland 2005.

inddragelse af nye læringsformer og -aktiviteter. Desuden danner modellen grundlag for dialog mellem undervisere og ledelse, ligesom den vil understøtte kommunikationen med eksterne interessenter. Danske Professionshøjskoler er meget optaget af, at der pågår en løbende dialog med sektorens interessenter om dimittendernes viden, færdigheder og kompetencer, og en dialog om hvorvidt uddannelserne som helhed matcher arbejdsmarkedets behov.

Uddannelsesministeriets kerneområder - uddannelse, forskning og innovation - er udpeget som afgørende indsatsfelter i forhold til at skabe vækst og udvikling. Professionshøjskolernes stærke samarbejde med private og offentlige aftagere om udvikling af uddannelser og viden, og unikke forankring i både forskning og praksis, passer rigtig godt til den udfordring. Især den dybe integration mellem ny viden og praksis er særlig for sektoren.

Regeringens vækstpakke kræver en langt mere dynamisk og effektiv offentlig sektor, og her er samspillet med den private sektor afgørende. Professionshøjskolerne har rigtig gode forudsætninger for at bidrage med løsninger til de aktuelle politiske dagsordner med en offentlig sektor, der skal være mere effektiv, et privat erhvervsliv, som skal vokste og et generelt øget fokus på innovation. Professionshøjskolernes styrker er, at alle uddannelser udvikles i tæt samarbejde med praksis og med afsæt i ny viden. Et kvalitetsløft af professionsuddannelserne vil føre til bedre beslutninger og ydelser inden for de professionsuddannedes arbejdsfelter, og er som sådan en forudsætning for effektivisering.

Danske Professionshøjskoler ser en styrkelse af uddannelsernes vidensbaseret som en forudsætning for, at professionshøjskolernes dimittender også i fremtiden er klædt på til at møde de omfattende krav om innovation, effektivisering, kvalitet og sammenhæng, der præger de private og offentlige erhverv, som uddannelserne retter sig imod.

Dimensionering nytænkes

Flere uddannelsesområder på professionshøjskolerne ramte dimensioneringsløftet i 2013. Kun på 6 ud af de 65 centralt dimensionerede udbud på professionshøjskolerne var der færre 1. prioritetsansøgere end pladser. Professionshøjskolerne kan altså generelt optage flere, men har på grund af dimensioneringen kun kunnet optage 33 flere studerende. Til gengæld

er 4.220 ansøgere blevet afvist, selvom de har en adgangsgivende eksamen. Det er 1.281 flere afviste på professionshøjskolerne i forhold til 2012, hvilket svarer til en stigning i andelen af afviste fra 10 til 13 procent fra 2012 til 2013. Den store søgning til professionshøjskolernes uddannelser betyder, at langt flere uddannelser i år har fået en grænsekvote. Andelen af professionsbacheloruddannelser med grænsekvote steg i 2013 fra 39 til 48 pct.

Det store antal afviste ansøgere bekymrer rektorkollegiet. Uddannelse er en fundamental investering - både for den enkelte og for samfundet, fordi personer med en uddannelse i bagagen giver gode skatteindtægter og et stabilt arbejdsliv. Professionsuddannelserne optager halvdelen af alle med en erhvervsuddannelse, som søger ind på en videregående uddannelse og er som sådan vigtige for at løfte den sociale mobilitet i de videregående uddannelser. Endelig viser udfordringen med de øgede grænsekvotienter sig ikke kun som et storbyfænomen. Det rammer også yderområderne og vil forstærke de tegn, der allerede viser sig på en regional skævvridning af Danmark.

Siden finanskrisens start har der været meget fokus på dimittenders udfordringer med at finde ansættelse. For de professionsuddannede er ledigheden dog fortsat lav. Ledighedsprocenten på de fem største professionsuddannelser er på 2,2 pct. pr. marts 2013⁶. Til sammenligning lå landets samlede ledighed i marts 2013 på 4,9 pct. Tal fra FTF april 2012 viser, at ingen nyuddannede, forsikrede sygeplejersker og fysioterapeuter har været ledige i mere end 2 måneder.

Tallene viser, at professionshøjskolernes dimittender fortsat har gode beskæftigelsesmuligheder på trods den økonomiske krise. Professionshøjskolerne bidrager med dimittender til såvel den offentlige sektor, som til private serviceerhverv, og kan derfor også bidrage positivt til, at det private område forsynes med veluddannet arbejdskraft som en af flere forudsætninger for vækst. Flere dimittender ansættes allerede i private erhverv og den udvikling vil rektorkollegiet gerne være med til at fremme bl.a. ved at se fordomsfrit og nytænkende på praktikmulighederne i den private sektor for de studerende på f.eks. pædagog-, sygeplejerske-, socialrådgiver- og fysioterapeutuddannelserne. Via praktik og omlægning af dele af uddannelsernes indhold må de i højere grad tones til den

⁶ Kilde FTF. De fem største professionsuddannelser er: Sygeplejerske, folkeskolelærere, pædagog, fysioterapeut og socialrådgiver. Der er ikke tale om bruttoløddighed, idet aktiverede ikke er medregnet.

private sektor, så uddannelserne kan bidrage til at fremme mobilitet på arbejdsmarkedet frem for at hæmme den. Uddannelse skal brede jobmulighederne ud, ikke indsnævre dem.

Danske Professionshøjskoler ser et stort behov for et serviceeftersyn af dimensionering. Det er væsentligt at få kortlagt dette redskab til at matche uddannelsesindsatsen med efterspørgslen – dens anvendelse, udbredelse og samspil med regeringens uddannelsespolitiske mål og ambitioner for Danmarks vækst og produktivitet.

Økonomisk løft af centrale uddannelser

Pædagog- og socialrådgiveruddannelsen må prioriteres på FL14

Særligt to professionsbacheloruddannelser der kvalificerer til varetagelse af nogle af velfærdssamfundets mest centrale opgaver, bør prioriteres økonomisk på den kommende finanslov 2014. Det er;

- Pædagoguddannelsen, som er Danmarks største videregående uddannelse med et årligt optag på ca. 5.300 studerende samt
- Socialrådgiveruddannelsen med et årligt optag på ca. 2.000 studerende⁷.

Professionsbacheloruddannelsernes taxametre er historisk bestemte. På bl.a. pædagog- og socialrådgiveruddannelsen er der et efterslæb og et behov for et løft af den nuværende undervisningstakst, hvis disse uddannelser i fremtiden skal være med til at løfte de store udfordringer, f.eks. i forhold til at forbedre forholdene for udsatte børn og unge. En høj kvalitet i uddannelsen af såvel socialrådgivere som pædagoger er helt centralt for, at vi i Danmark kan lykkes med at fremme kvaliteten i dette arbejde.

Endvidere har uddannelsesministeren varslet en ny pædagoguddannelse med ønsket om, at kvaliteten af uddannelsen skal løftes. Også i dette lys ser professionshøjskolerne et behov for, at pædagoguddannelsens finansieringsgrundlag ændres.

⁷ Optag på Professionshøjskolerne 2013 (KOT pr. 31. juli).

Bilag Effektiviseringskrav til sektoren

Effektiviseringskrav som følge af *statens indkøbsprogrammer*, et nyt *Grunddataprogram* og programmet *AIT* (vedr. mere ambitiøs anvendelse af it) medfører besparelser på fællesudgiftstaksterne. Særlig budgetreguleringen i forhold til udmøntningen af AIT, medfører en væsentlig reduktion i taksterne på 33 mio.kr. i 2014 stigende til 80 mio.kr. i 2017. Herudover reduceres institutionstilskuddet med 23 mio. kr. årligt i perioden frem til 2017 som følge af *Aftale om genopretning af dansk økonomi* og *Analyse af professions- og ingeniørhøjskolernes administration og administrative støttefunktioner*.

Den omstillingsreserve, der på FL2011 blev etableret i 2014 til nye initiativer inden for de korte og mellemlange videregående uddannelser føres med FFL14 tilbage til alle taksterne i 2014.⁸ Der er således udmøntet 75 mio.kr. årligt i 2014-2017. Samtidig fastholdes reduktioner på yderligere 2 % på alle takster i de følgende 3 år frem, således at professionshøjskolerne i 2017 kan forvente en takstreduktion på samlet 286 mio.kr.

Danske Professionshøjskoler ser et behov for en politisk opmærksomhed på de fortsatte besparelser grundet effektiviseringer og omstillingsreserve. Politikerne må forholde sig til, at effektiviseringskravene følges af et stærkt fokus på kvaliteten af professionshøjskolernes uddannelser. Der er ønske om, at underviserne tilbringer mere tid med de studerende og samtidig også arbejder mere systematisk med forskning og udvikling, som led i en styrkelse af uddannelsernes vidensgrundlag.

Danske professionshøjskoler deler de politiske ønsker og krav, men vil også gøre opmærksom på, at mulighederne for at realisere disse ambitioner begrænses, hvis de fortsatte automatiske besparelser fastholdes i fremtiden. Samtidig skal det noteres, at omstillingsreservens beslag på stadig flere ressourcer samt uvished om reservens anvendelse, fratager professionshøjskolerne muligheden for at planlægge.

Endelig er det yderst problematisk, at professionshøjskolerne trækkes i taxametertilskud begrundet i effektiviseringer, samtidig med, at de forudsætninger for effektiviseringer, som ministeriet er ansvarlig for at levere i form af systemunderstøttelse, ikke er etableret i tilstrækkeligt omfang.

Vedr. sektorbevillinger

Tabel 1 viser et skøn over de bevillinger, sektoren kan forvente i perioden 2014 – 2017 set i forhold til budgetåret 2013, som anført på FFL2014. Der ses i tabellen kun på professionsbacheloruddannelserne og ikke åben uddannelse. Omstillingsreserven og udmøntning af omstilling udmøntes på alle takster, mens de øvrige bevillinger på nær institutionstilskuddet udmøntes på fællesudgiftstaksterne.

Tabel 1

Udvikling i bevillinger for institutioner, der udbyder professionsbacheloruddannelser set ifht. 2013, ekskl. midler til forskning og udvikling					
(mio. kr. 2014 niveau)	2014	2015	2016	2017	Total
Bevilling før effektivisering	4.181	4.415	4.570	4.692	
Effektiviseringer i alt	-74	-213	-306	-402	-995
Effektiviseringer udmøntet på taksterne	-50	-190	-283	-379	-902
AIT	-3	-4	-4	-5	-16
AIT (FFL14)	-30	-72	-73	-75	-250
Grunddataprogram	-1	-1	-2	-2	-6
Indkøb fase 6	-2	-3	-3	-3	-11
Indkøb 7	-5	-8	-8	-9	-30
Omstillingsreserve	-84	-177	-270	-366	-897
Udmøntning omstilling	75	75	78	80	308
Effektiviseringer udmøntet via ikke-aktivitetsafhængige tilskud	-23	-23	-23	-23	-92
Institutionstilskud	-23,1	-23,1	-23,1	-23,1	-92

⁸ Med omstillingsreservens tilbageføring til sektoren hører den anmærkning, at ministeren er bemyndiget til at pålægge institutionerne at medfinansiere fælles effektiviseringsløsninger på det administrative område, herunder studieadministrationen.